

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/77/2024
Identifikačné číslo spisu:	6423200679
Dátum vydania rozhodnutia:	10.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Valentová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6423200679.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne U. Y., narodenej XX. Q. XXXX, J., W. XXX/XX, zastúpenej advokátom Mgr. Richardom Bebjakom, Bratislava, Lermontovova 14, proti žalovanej 365.bank, a.s., Bratislava, Dvořákovo nábřeží 4, IČO: 31340890, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36853186, o zaplatenie 1.481,52 eura, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod č. k. 9Csp/13/2023-64, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. decembra 2023 č. k. 13CoCsp/25/2023-111, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. júna 2023 č. k. 9Csp/13/2023-64 žalobu zamietol (výrok I.) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (výrok II.).

1.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení skonštatoval, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanej zaplatenia sumy 1.481,52 eura spolu so 7,5 % úrokom z omeškania od 22. februára 2023 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia a nákladov na uplatnenie pohľadávky vo výšky 83,89 eura. Žalobu odôvodila tým, že uplatňovaný nárok predstavuje vyčíslené bezdôvodné obohatenie, ktoré získala žalovaná prijatím plnenia od žalobkyne ako dlžníka bez právneho dôvodu nad rámec splatnej istiny úveru z úverovej zmluvy. Uvedenú zmluvu uzatvorila žalobkyňa v postavení dlžníka s právnou predchodkyňou žalovanej (Poštová banka, a. s.) ako veriteľom 03. júla 2019 s tým, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere „Dobrá pôžička“ neobsahovala zákonné náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, a to údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru a nesprávny údaj o výške ročnej percentuálnej miery

nákladov. Žalovaná ako veriteľ z poskytnutého úveru vo výške 10.000 eur ihneď započítala poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur, teda žalobkyni reálne poskytla sumu úveru, s ktorou mohla disponovať len vo výške 9.900 eur a poplatok za poskytnutie úveru nesprávne preto zahrnula v rozpore so zákonom o spotrebiteľských úveroch do celkovej výšky spotrebiteľského úveru, čo v konečnom dôsledku znamenalo i to, že nemohla byť správne určená a vypočítaná výška RPMN. Žalobkyňa poukázala na to, že ak poskytla plnenie pre veriteľa nad rámec istiny úveru (suma 1.481,52 eura), takéto plnenie je plnením, ktoré predstavuje bezdôvodné obohatenie.

1.2. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyni bola na úverový účet poskytnutá suma vo výške 10.000 eur takto bola uvedená i celková výška úveru v samotnej zmluve o úvere. Následne došlo k zúčtovaniu poplatku za poskytnutý úver z účtu žalobkyne a to vopred dohodnutým spôsobom s tým, že takýto poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur bol dojednaný medzi zmluvnými stranami priamo v zmluve o spotrebiteľskom úvere „Dobrá pôžička“ (v článku 2 bod 2) ako poplatok za poskytnutie úveru pri čerpaní na úver v banke. Žalobkyňa bola s takýmto poplatkom oboznámená, podpísala úverovú zmluvu, z čoho podľa súdu prvej inštancie bolo zrejmé, že s ním aj súhlasila. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že údaj o celkovej výške úveru v zmluve v bode 2.2 v sume 10.000 eur ako údaj celkovej výšky bezúčelového úveru je údajom, ktorý je uvedený v správnej výške a z toho dôvodu je správny tiež údaj ohľadom výšky RPMN. Poskytovateľ úveru - právny predchodca žalovanej si preto splnil zákonnú povinnosť vyplývajúcu z § 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch a jasne, zrozumiteľne a nezameniteľne uviedol celkovú výšku úveru. Podľa súdu prvej inštancie v konaní žalovaná tiež preukázala, že úver v takejto výške na účet žalobkyne bol čerpaný dňa 03. júla 2019. Súd prvej inštancie zo znenia úverovej zmluvy vyvodil, že žalobkyňa v postavení spotrebiteľa mala možnosť pred uzatvorením zmluvy riadne sa oboznámiť i s dojednaniami týkajúcimi sa výšky poplatku za poskytnutý úver práve pri čerpaní úveru na účet v banke (100 eur).

1.3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) tak, že žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 20. decembra 2023 č. k. 13CoCsp/25/2023-111 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 1.481,52 eura spolu s ročným úrokom z omeškania vo výške 7,5 % zo sumy 1.481,52 eura odo dňa 22. februára 2023 do zaplatenia a náklady na uplatnenie pohľadávky vo výške 83,89 eura, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (výrok I.) a rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, ktoré je žalovaná povinná zaplatiť žalobkyni v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o ich výške (výrok II.).

2.1. Odvolací súd k námietke žalobkyne, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a nie je dostatočne odôvodnený, uviedol, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, že údaj o celkovej výške úveru, ktorý bol uvedený v zmluve v sume 10.000 eur ako údaj celkovej výšky bezúčelového úveru je údajom, ktorý je uvedený v správnej výške a následne preto je i správny údaj ohľadom výšky RPMN. Odvolací súd uviedol, že podľa § 9 ods. 2 písm. e) a písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie a tiež ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Odvolací súd mal za to, že v prejednávannej veci právny vzťah medzi stranami sporu je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať § 52 nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Odvolací súd konštatoval, že pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru,

ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. z 26. apríla 2016, kedy sa Súdny dvor EÚ vyjadril aj k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv a na otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru“ obsiahnutý v článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 a pojem „výška čerpania“ obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice odpovedal, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V rozhodnutí Súdny dvor EÚ uviedol, že dôsledkom takéhoto postupu, t. j. zahrnutia nákladov spotrebiteľa spojených s úverom do výšky čerpania úveru, je podhodnotenie RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87). Zároveň informácia o celkových nákladoch úveru umožňuje spotrebiteľovi porovnať ponuky úverov a posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90).

2.2. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Žalobkyni bola na úverový účet poskytnutá suma vo výške 10.000 eur, následne došlo k zúčtovaniu poplatku za poskytnutý úver z účtu žalobkyne a to vopred dohodnutým spôsobom s tým, že poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur bol dojednaný medzi zmluvnými stranami v článku 2 bod 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako poplatok za poskytnutie úveru pri čerpaní na úver v banke. Výpisom z úverového účtu žalobkyňa preukázala, že za poskytnutý úver vo výške 10.000 eur zaplatila sumu 11.481,52 eura. Žalobkyňa pred podaním žaloby na súd vyzvala žalovanú výzvou zo dňa 17. februára 2023 k dobrovoľnému plneniu a určil i termín dobrovoľného plnenia na deň 21. februára 2023.

2.3. K rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolačný súd“) z 30. júna 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 4/2022), odvolací súd uviedol, že je jednoznačné, že pokiaľ údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nesplnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch). Odvolací súd mal za to, že v tejto súvislosti tak neexistuje žiadna výnimka a veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce údaje v zmluve tým, že v nej síce výslovne uvedie, akú čiastku predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, avšak zároveň ju prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, teda aktívum, hoci v skutočnosti ide o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasí s okamžitým započítaním poplatku za poskytnutie úveru podľa obchodných podmienok

2.4. Odvolací súd považoval právne posúdenie konajúceho súdu prvej inštancie na zistený skutkový stav za nesprávne. Zahrnutie poplatku za poskytnutie úveru do celkovej výšky úveru spôsobilo nesprávnosť celkovej výšky úveru ako obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, čo spôsobilo nesplnenie povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch následkom čoho sa spotrebiteľský úver stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov. Dodal, že na danom závere nič nemení ani skutočnosť, že žalobkyňa súhlasila v zmluvných podmienkach s okamžitým započítaním poplatku za poskytnutie úveru. Vzhľadom na nesprávny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, od ktorého je možné vyvodiť s poukazom na záver najvyššieho súdu aj nesprávnosť údaje o RPMN, je potrebné úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bezpoplatkový. Odvolací súd nesúhlasil ani s argumentáciou žalovanej, že rozdiel 99,06 eura pokiaľ ide o celkovú čiastku nepredstavuje významný rozdiel, ktorý by odôvodňoval uplatnenie sankcie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. K rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/294/2019, na ktoré poukazoval súd prvej inštancie ako aj žalovaná, odvolací súd konštatoval, že v predmetnom rozhodnutí vôbec nebola riešená právna otázka nastolená v danom prípade, týkajúcu sa nesprávnej výšky úveru a nesprávnej RPMN. Totožný názor odvolací súd vyjadril aj pokiaľ ide o argumentáciu žalovanej, v ktorej odkazovala na rozsudok Súdneho dvora EÚ C-621/17.

2.5. O nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 CSP tak, že žalobkyni priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) podala voči rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

3.1. Vádu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľka identifikovala v tom, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, či odvolací súd vedome interpretačne rozšíril R 49/2022 aj na situácie, keď veriteľ zinkasuje poplatok za poskytnutý úver po načerpaní celého úveru spotrebiteľom, alebo túto zásadnú skutkovú okolnosť opomenul. Z tohto dôvodu dovolateľka považuje napadnuté rozhodnutie za nepreskúmateľné. Odvolací súd taktiež neprihliadol na jej argumentáciu, prezentovanú už v rámci konania pred súdom prvej inštancie, že motív podania žaloby je evidentne zisťný a účelový. Žalobkyňa celý úver riadne splatila, počas trvania zmluvného vzťahu nikdy nenamietala dohodnuté zmluvné podmienky a po takmer dvoch rokoch od splatenia úveru náhle podala žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia pre dohodnutý poplatok vo výške 100 eur, ktorý bol uhradený na začiatku zmluvného vzťahu. Odvolací súd napriek apelu dovolateľky neposudzoval konanie žalobkyne cez prizmu dobrých mravov, a už vôbec nezvážil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva) v spojení so súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať), ktoré platia aj pre „privilegovaných“ spotrebiteľov. Napokon, dovolací súd v obdobnej spotrebiteľskej veci vedenej pod sp. zn. 7Cdo/294/2019 (R 12/2022), k špekulatívnym námietkam spotrebiteľa zdôraznil: „Dovolací súd má za to, že nemožno tolerovať, aby dovolateľ, ktorý vopred vedel, že bude musieť zaplatiť poplatok za poskytnutie úveru a zároveň poznal jeho výšku, Zmluvu aj napriek tomu uzavrel, teda s poplatkom a jeho výškou súhlasil, následne zaujal stanovisko, že poplatok predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.“ Podľa dovolateľky možno vyššie citované závery analogicky aplikovať aj na tento prípad.

3.2. Podľa názoru dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu primárne záviselo od vyriešenia nasledujúcej právnej otázky: „Je údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru (10.000 eur) v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený v súlade s § 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch, ak po uzavretí zmluvy veriteľ poskytol spotrebiteľovi finančné prostriedky v sume dohodnutej celkovej výšky spotrebiteľského úveru (10.000 eur) a následne si z tejto sumy zúčtoval riadne dojednaný poplatok za poskytnutie úveru (100 eur)“ Poukázala na výklad celkovej výšky úveru podľa Súdneho dvora EÚ v jeho rozsudku vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. z 26. apríla 2016 (bližšie v bode 2.1. tohto rozhodnutia dovolacieho súdu), ktorý rezonuje aj v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu - sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 49/2022), sp. zn. 4Cdo/322/2020. Dovolateľka zdôraznila, že v uvedenom rozsudku Súdneho dvora EÚ bol poskytovateľom úveru nebankový subjekt a spotrebiteľom nebola reálne vyplatená žiadna suma. Doplnila, že v rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 49/2022) dovolací súd riešil skutkovú situáciu, kde bol medzi bankou a spotrebiteľom dohodnutý úver vo výške 8.000 eur. Po uzavretí zmluvy veriteľ postupoval tak, že v zmysle obchodných podmienok vopred započítal svoju pohľadávku na zaplatenie poplatku (400 eur) proti pohľadávke spotrebiteľa na poskytnutie úveru. Spotrebiteľovi následne vyplatil na jeho osobný účet, ktorým mohol reálne disponovať iba 7.600 eur. Z tohto dôvodu najvyšší súd konštatoval nesprávnosť údajov o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Dovolateľka mala za to, že v oboch naznačených prípadoch išlo o odlišnú skutkovú situáciu ako tomu je v preskúmvanej veci. Uviedla, že na rozdiel od všeobecne záväzných právnych predpisov je každé súdne rozhodnutie vydané za špecifických skutkových okolností a odkázala na nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 528/2021, v ktorom bolo vyslovené, že základom správnej práce s judikatúrou musí byť vždy primárne prieskum toho, akú vec súd v konkrétnom spore riešil. Tvrdila, že žalobkyňa reálne vyplatila priamo na jej osobný účet celú dohodnutú sumu úveru a práve momentom načerpania celého úveru na bankový účet sa dovolateľke aktivoval nárok na dodatočné inkasovanie vopred dohodnutého poplatku, keďže išlo o nevyhnutný predpoklad pre jeho vznik. Dovolateľka poukázala na to, že slovenský právny poriadok vyslovene predpokladá dojednanie odplaty za poskytnutý úver a poplatok za poskytnutie úveru je legitímny, čo rezonuje v rozhodovacej praxi najvyšších súdnych autorít (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/294/2019 (R 12/2022) a 4Cdo/292/2021; rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 03. 10. 2019 vo veci Gyula Kiss proti CIB Bank Zrt. a spol., C-621/17). Dovolateľka vyslovila názor, že v tomto prípade je celkovou výškou spotrebiteľského úveru suma 10.000 eur, táto bola reálne vyplatená na osobný účet žalobkyne, t. j. dostala sa do jej dispozície tak, ako z vykonaného dokazovania jednoznačne uzavrel súd prvej inštancie. Pokiaľ odvolací súd za daných skutkových okolností vyhodnotil ako celkovú výšku úveru inú sumu,

jeho výklad pojmu „celková výška spotrebiteľského úveru“ odporuje ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu a predstavuje odklon od záväzných rozhodnutí (C-377/14, R 49/2022 a 4Cdo/322/2020). To podľa dovolateľky zakladá procesnú prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP. Odvolací súd mal podľa jej názoru zodpovedať položenú právnu otázku tak, že údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru (10.000 eur) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedený v súlade s § 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch, ak po uzavretí zmluvy veriteľ poskytol spotrebiteľovi finančné prostriedky v sume dohodnutej celkovej výšky spotrebiteľského úveru (10.000 eur) a následne si z tejto sumy zúčtoval riadne dojednaný poplatok za poskytnutie úveru (100 eur)

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu považuje za vecne správne a závery v ňom obsiahnuté sú podľa nej v súlade s právnym názorom vyslovených najvyšším súdom v rozhodnutí sp. zn. 9Cdo/287/2021, keďže podľa žalobkyne išlo v posudzovanej veci o identickú skutkovú vec ako v súdenom spore. Žalobkyňa vyjadrila presvedčenie, že zo strany súdu nedošlo k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces a odvolací súd sa v žiadnom prípade neodklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako v dovolaní konštatovala žalovaná, ale naopak, odvolací súd rozhodol v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. V zmysle uvedeného žalobkyňa dovolaciemu súdu navrhla, aby dovolanie žalovanej ako nedôvodné podľa § 448 CSP zamietol.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné:

6. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

6.1. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je skôr reštriktívny výklad.

6.2. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

7. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7.2. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému

procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

7.3. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovanej, že v konaní došlo k ňou tvrdeným vadám zmätočnosti.

7.4. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

8. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalovaná namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá mala spočívať v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia a v neposúdení sporu cez aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (bod 3.1.).

9. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu neposkytuje podklad pre tvrdenie dovolateľky, že rozhodnutie nesplňa požiadavku riadneho odôvodnenia. Nemožno súhlasiť s názorom, že odvolací súd nedal odpovede na podstatné argumenty žalovanej, resp. že jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné. Odvolací súd v napadnutom rozsudku uviedol skutkový stav, ktorý považoval za rozhodujúci, stanoviská strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania, ako aj právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne závery vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd vychádzal z procesnej situácie, že súd prvej inštancie správne a dostatočne zistil skutkový stav, avšak jeho rozhodnutie bolo založené na nesprávnom právnom posúdení veci, pričom odvolací súd bol viazaný zisteným skutkovým stavom (§ 383 CSP). Pri preskúmaní právneho posúdenia dospel odvolací súd k záveru, že sa nestotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého bol údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve v sume 10.000 eur ako údaj v správnej výške, a že z toho dôvodu bol správny aj údaj o výške RPMN. Odvolací súd aplikoval príslušné hmotnoprávne ustanovenia § 52 ods. 1 a 2 OZ a § 9 ods. 2 písm. e) a h) zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, podal ich výklad, poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 a vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Zároveň prezentoval rozsudok najvyššieho súdu z 30. júna 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 (R 49/2022, v rozhodnutí označený číslom zbierky-pozn.) ako ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu a z neho vyvodil právne závery, ktoré nemožno považovať za zjavne neodôvodnené či arbitrárne. Následne sa vyjadril aj k rozhodnutiu sp. zn. 7Cdo/294/2019 ako k rozhodnutiu, ktoré sa na danú vec nevzťahuje. Napokon odôvodnil aplikáciu § 388 CSP a konkretizoval, v čom spočívala zmena rozsudku súdu prvej inštancie. V súhrne možno konštatovať, že myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený, s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ako aj s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zmeňujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňalo kritériá odôvodňovania rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP, obsahovalo zrozumiteľné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenené, ako aj ustanovenia, ktoré súd aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Dovolateľka preto nedôvodne tvrdila, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené alebo nepreskúmateľné.

9.1. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať skutočnosť, že dovolateľ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje alebo že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotný nesúhlas dovolateľa so skutkovými či právnymi závermi vyjadrenými v rozhodnutí odvolacieho súdu nemôže sám osebe zakladať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo na úspech v konaní, teda aby súd rozhodol v súlade s právnymi názormi a predstavami strany sporu, preberal jej výklad právnych predpisov alebo hodnotil dôkazy podľa jej požiadaviek (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS

251/03).

9.2. Najvyšší súd ďalej zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí odpovedať na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam alebo dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia, ktoré stručne a jasne objasní tieto základy, je z tohto hľadiska plne v súlade s právom účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Rovnako platí, že súd v opravnom konaní nemusí reagovať na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale len na tie, ktoré majú podľa jeho názoru podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní (II. ÚS 78/05). V prejednávanej veci preto odvolací súd splnil ústavnoprávne požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia.

10. Dovolateľka ďalej v rámci vady zmätočnosti namieta, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď odvolací súd neposudzoval konanie žalobkyne z hľadiska dobrých mravov a nezvážil aplikáciu základného princípu podľa čl. 5 CSP (zákaz zneužitia práva) v spojení so súkromnoprávnymi zásadami neminem laedere (nikoho nepoškodzovať) a pacta sunt servanda (zmluvy sa musia dodržiavať), ktoré platia aj pre „privilegovaných“ spotrebiteľov.

10.1. K tomu dovolací súd uvádza, že najvyšší súd už podľa predchádzajúcej právnej úpravy dospel k záveru, že realizácia procesných oprávnení účastníka nie je znemožnená samotným právnym posúdením veci (R 54/2012, 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010, 8ECdo/170/2014). Právnym posúdením sa rozumie činnosť súdu, pri ktorej zo zistených skutkových okolností vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie predstavuje chybnú aplikáciu práva na zistený skutkový stav - ide o situáciu, keď súd buď nepoužil správny právny predpis, alebo ho nesprávne interpretoval, prípadne z nesprávnych právnych záverov vyvodil chybné dôsledky. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je po 01. júli 2016 dôvod odchyliť sa od uvedeného výkladu účinkov nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť uplatňovania procesných oprávnení účastníkov civilného sporového konania.

11. So zreteľom na uvádzané dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 420 písm. f) CSP prípustné.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

12. Žalovaná vyvodzovala prípustnosť dovolania (aj) z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP, namietajúc nesprávne právne posúdenie otázky „Je údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru (10.000 eur) v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený v súlade s § 9 ods. 2 písm. e/ zákona o spotrebiteľských úveroch, ak po uzavretí zmluvy veriteľ poskytol spotrebiteľovi finančné prostriedky v sume dohodnutej celkovej výšky spotrebiteľského úveru (10.000 eur) a následne si z tejto sumy zúčtoval riadne dojednaný poplatok za poskytnutie úveru (100 eur)“ Dovolateľka poukázala na výklad pojmu „celková výška úveru“ podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/14 Radlinger, ktorý sa premietol aj do rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 9Cdo/287/2021 - R 49/2022, 4Cdo/322/2020). Zdôraznila však, že skutkové okolnosti týchto vecí boli odlišné, v spore R 49/2022 bola spotrebiteľovi reálne vyplatená len suma 7.600 eur z dohodnutých 8.000 eur, keďže veriteľ vopred započítal poplatok 400 eur. V prejednávanej veci však veriteľ najskôr poukázal spotrebiteľke celú sumu 10.000 eur a až následne z nej inkasoval poplatok 100 eur, ktorý vznikol až po poskytnutí úveru. Podľa dovolateľky preto nešlo o situáciu, ktorú riešil najvyšší súd v rozhodnutí R 49/2022, a odvolací súd nesprávne aplikoval jeho závery. Poplatok za poskytnutie úveru je podľa slovenskej právnej úpravy legitímnou formou odplaty (rozhodnutia sp. zn. 7Cdo/294/2019 - R 12/2022, 4Cdo/292/2021, rozsudok SD EÚ C-621/17 Gyula Kiss). Dovolateľka zastáva názor, že celkovou výškou úveru je v danom prípade suma 10.000 eur, ktorá bola spotrebiteľke reálne vyplatená. Ak odvolací súd posúdil tento údaj inak, jeho výklad sa odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, čo podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP zakladá prípustnosť dovolania (bod 3.2.).

13. Podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo

od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

13.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

13.2. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*quaestio juris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*quaestio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

13.3. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa žalobcu riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

14. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku treba zahrnúť predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. V zmysle R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986. Zároveň podľa č. 2 ods. 2 CSP do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu patrí aj judikatúra Ústavného súdu Slovenskej republiky, Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie.

15. Podľa § 2 písm. l) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

16. Podľa § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

17. Podľa § 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

18. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p).

19. Uvedené ustanovenia je potrebné vykladať systematicky a v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, ktorá pojem „celková výška úveru“ viaže výlučne na finančné prostriedky, ktoré sú spotrebiteľovi skutočne dané k dispozícii. Cieľom právnej úpravy je zabezpečiť transparentnosť a pravdivosť informácií o reálne poskytnutých prostriedkoch a o nákladoch úveru, aby spotrebiteľ mohol porovnať ponuky a poznať rozsah svojho záväzku.

20. Z rozsudku najvyššieho súdu z 30. júna 2022 sp. zn. 9Cdo/287/2021 publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 49/20 22 právna veta znie „Celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru“.

20.1. V uvedenej veci bola medzi bankou a spotrebiteľom uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere vo výške 8.000 eur, pričom bol dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru vo výške 400 eur. Po uzavretí zmluvy veriteľ započítal tento poplatok oproti svojej povinnosti poskytnúť úver, a teda spotrebiteľovi bolo reálne vyplatených iba 7.600 eur. Najvyšší súd dospel k záveru, že údaj o celkovej výške úveru uvedený v zmluve vo výške 8.000 eur bol nesprávny, pretože spotrebiteľ nemal možnosť reálne disponovať touto sumou. Poplatok za poskytnutie úveru je podľa súdu nákladom spotrebiteľa, nie súčasťou úveru, a jeho zahrnutie do celkovej výšky úveru vedie k podhodnoteniu ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Nesprávne uvedenie tejto náležitosti znamená, že zmluva nespĺňa požiadavku podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom zákon na takýto nedostatok viaže sankciu podľa § 11 ods. 1 písm. b) - úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

20.2. V prejednávanej veci sa veriteľ zaviazal poskytnúť spotrebiteľke sumu 10.000 eur, pričom v zmluve bol dojednaný poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur. Táto suma bola po vyplatení úveru spotrebiteľke na jej účet následne zúčtovaná ako poplatok podľa zmluvy.

20.3. Na rozdiel od prípadu riešeného v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 9Cdo/287/2021 (publikované ako R 49/2022) veriteľ nekrátil istinu úveru už pri jeho čerpaní, ale poplatok si uplatnil až následne. Tento rozdiel má však iba formálny a účtovný charakter a nemá materiálny dopad na právne posúdenie otázky „celkovej výšky spotrebiteľského úveru“ podľa § 9 ods. 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z. z. V oboch prípadoch je výsledok pre spotrebiteľa totožný, veriteľ si z poskytnutých finančných prostriedkov ponechal poplatok za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje náklad spotrebiteľa spojený s úverom, a teda nie je súčasťou finančných prostriedkov reálne poskytnutých spotrebiteľovi v zmysle § 2 písm. l) cit. zákona. Z hľadiska účelu právnej úpravy spotrebiteľských úverov je irelevantné, či k zúčtovaniu poplatku dôjde pred vyplatením úveru, súčasne s ním alebo bezprostredne po ňom, ak spotrebiteľ v žiadnom z týchto prípadov nemá možnosť reálne disponovať časťou sumy, ktorá je v zmluve prezentovaná ako poskytnutý úver. Rozhodujúca je ekonomická realita a materiálny obsah úkonu, nie technický spôsob, akým veriteľ účtovne realizuje odpočet poplatku. Inak by sa pripustilo, že zmluvné povinnosti a zákonné dôsledky možno obchádzať prostredníctvom účtovného postupu. Takýto prístup by bol v rozpore s účelom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, ktorá bola transponovaná do slovenského právneho poriadku s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ mal presné, pravdivé a porovnateľné informácie o rozsahu svojho záväzku a skutočnej výške poskytnutého úveru. Právne posúdenie preto musí vychádzať z materiálnej podstaty veci, že spotrebiteľ reálne neobdržal finančné prostriedky v plnej výške 10.000 eur, ale len vo výške zníženej o poplatok 100 eur, hoci formálne bol tento poplatok účtovaný až po vyplatení úveru.

20.4. Za týchto okolností nemožno hovoriť o odklone od právneho názoru vysloveného v rozhodnutí R 49/2022, pretože aplikovaný právny záver je obsahovo totožný, poplatok za poskytnutie úveru nemožno považovať za súčasť celkovej výšky úveru bez ohľadu na moment jeho započítania.

21. Dovolateľka označila aj možný odklon od rozhodnutia najvyššieho súdu z 30. novembra 2022 sp. zn. 4Cdo/322/2020, v ktorom išlo o úver účelovo viazaný na kúpu motorového vozidla vrátane doplnkových služieb a tovarov, pričom do istiny úveru boli neoprávnene zahrnuté náklady, ktoré nepredstavovali reálne poskytnuté finančné prostriedky spotrebiteľovi. V dôsledku toho došlo k nesprávnemu určeniu celkovej výšky úveru a následne k podhodnoteniu RPMN, čo malo materiálny dopad na práva a povinnosti spotrebiteľa.

21.1. V prejednávanej veci však veriteľ poskytol spotrebiteľke celú dohodnutú sumu úveru vo výške 10 000 eur, pričom poplatok za poskytnutie úveru vo výške 100 eur bol zúčtovaný až po vyplatení úveru na účet spotrebiteľky. Na rozdiel od prípadu sp. zn. 4Cdo/322/2020 nedošlo k zahrnutiu cudzieho nákladu do istiny úveru, ale k samostatnému účtovnému odpočtu po poskytnutí úveru. Skutkové a právne okolnosti označeného rozhodnutia a posudzovanej veci sú rozdielne.

22. Dovolateľka označila aj odklon od rozhodnutia vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s., avšak k odklonu v skutočnosti nedošlo. V uvedenom rozhodnutí Súdny dvor EÚ určil, že do „celkovej výšky úveru“ sa zahrnujú výlučne finančné prostriedky, ktoré boli spotrebiteľovi reálne poskytnuté, a nie náklady či poplatky, ktoré si veriteľ účtuje a ktoré spotrebiteľovi neboli skutočne vyplatené.

22.1. V danom prípade, aj keď bol poplatok za poskytnutie úveru účtovaný až po vyplatení, materiálna realita je rovnaká ako v rozhodnutí C-377/14 - spotrebiteľ reálne nedostal celú sumu, ktorá mala byť úverom poskytnutá, pretože časť z nej tvoril náklad (poplatok). Preto nedošlo k odklonu od právneho záveru Súdného dvora, podľa ktorého do „celkovej výšky úveru“ podľa smernice 2008/48/ES nemožno zahrnúť sumy, ktoré spotrebiteľovi nie sú reálne k dispozícii a predstavujú jeho náklady.

23. Dovolací súd na položenú právnu otázku odpovedá: Údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru vo výške 10.000 eur uvedený v predmetnej zmluve nespĺňa požiadavky § 9 ods. 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože po poskytnutí úveru si veriteľ z tejto sumy následne zúčtoval poplatok za poskytnutie úveru 100 eur, ktorý spotrebiteľovi reálne k dispozícii nebol. Z hľadiska materiálnej reality teda spotrebiteľ neobdržal celú sumu prezentovanú ako poskytnutý úver, a zmluva neuvádza správne údaje o celkovej výške spotrebiteľského úveru. Právne posúdenie odvolacieho súdu je preto správne.

24. So zreteľom na uvedené dovolací súd konštatuje, že pri riešení dovolateľkou nastolenej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, nedošlo odvolacím súdom k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, resp. k odklonu od rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP).

25. Na základe uvedeného, najvyšší súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP odmietol v zmysle § 447 písm. c) CSP a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.